

Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklės Nr. 034

Turinys

I dalis. Bendrosios draudimo sąlygos	2
1. Sąvokos ir apibrėžimai	2
2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka	3
3. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos	3
4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas	4
5. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu	4
6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka	5
7. Pareiga saugoti informaciją	6
8. Teisių ir pareigų perdavimas pagal draudimo sutartį	6
9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka	6
10. Draudimo sutarčiai taikoma teisė	6
11. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka	6
12. Asmens duomenų apsauga	6
II dalis. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sąlygos	7
1. Sąvokos	7
2. Draudžiamieji įvykiai	8
3. Nedraudžiamieji įvykiai	8
4. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga	9
5. Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlyga	9
6. Draudimo suma, išskaita (frančizė)	10
7. Draudėjo teisės ir pareigos	10
8. Draudimo rizikos padidėjimas	10
9. Draudimo išmoka	11
III dalis. Papildomos bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sąlygos	11
10. Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą draudėjui patikėtam turtui, draudimo sąlyga nr. 034/1	11
11. Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą aplinkos užteršimu, draudimo sąlyga nr. 034/2	12
12. Neturtinės žalos atlyginimo draudimo sąlyga nr. 034/3	12
13. Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą atliekant statybos darbus, draudimo sąlyga nr. 034/4	12

Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklės Nr. 034

PATVIRTINTA:

Valdybos 2016 m. vasario 18 d. nutarimu.
Sąlygos įsigaliojo nuo 2016 m. kovo 1 d.

I dalis. Bendrosios draudimo sąlygos

1. Sąvokos ir apibrėžimai

- 1.1. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką, norėdamas sudaryti draudimo sutartį ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.
- 1.2. **Draudikas** – ADB „Gjensidige“.
- 1.3. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.4. **Draudimo apsauga** – draudiko įsipareigojimas, įvykus draudžiamajam įvykiui, mokėti draudimo išmoką.
- 1.5. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.6. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 1.7. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.
- 1.8. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei kitaip nenustatyta draudimo sutarties sąlygose, suprantama, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.
- 1.9. **Draudimo sutarties terminas** – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus.
- 1.10. **Fiksuoto termino draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri galioja tik draudimo sutartyje nustatytu laikotarpiu. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 1.11. **Tęstinė draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri, draudėjui ir draudikui sutarus, galioja draudimo sutartyje nustatytais terminais ir yra automatiškai pratęsiama tolesniam terminui, bet ne ilgesniam kaip vieneri metai, jei nei viena iš draudimo sutarties šalių ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki draudimo termino pabaigos neinformuoja kitos šalies apie draudimo sutarties nepratęsimą. Draudimo sutartis laikoma tęstine, jei tai yra nurodyta draudimo liudijime.
- 1.12. **Draudimo liudijimas (polisas)** – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.13. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.14. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus.
- 1.15. **Draudimo sutartis** – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma rašytinė sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti sutartyje numatytą draudimo įmoką. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudimo išmoką, jeigu įvyksta draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro:
 - draudimo liudijimas (polisas) ir jo priedai;
 - draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualios draudimo sutarties sąlygos);
 - prašymas sudaryti draudimo sutartį, jei toks buvo teiktas.
- 1.16. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro:
 - bendrosios sąlygos;
 - draudimo rūšies sąlygos;
 - draudimo rūšies papildomos sąlygos. Draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo rūšies sąlygos, kurias nurodomos draudimo liudijime.Esant prieštaravimui tarp bendrųjų sąlygų ir draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies sąlygomis. Esant prieštaravimui tarp draudimo rūšies papildomų sąlygų ir bendrųjų ar draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies papildomomis sąlygomis.
- 1.17. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.
- 1.18. **Išskaita** – fiksuota pinigų suma ar procentais išreikštas ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuriuo draudžiamąjį įvykiu atveju mažinama mokėtina draudimo išmoka (šio dydžio suma Draudėjas pats dalyvauja nuostolių atlyginime).
- 1.19. **Besąlyginė išskaita** – suma, kuria kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad išskaita yra besąlyginė.
- 1.20. **Sąlyginė išskaita** – nuostolio dalis, išreikšta pinigų suma, kurią draudėjas apmoka, jei patirtas nuostolis neviršija išskaitos dydžio. Jei nuostolis viršija sąlyginės išskaitos dydį, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant išskaitos.
- 1.21. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjas, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais ir apdraustojo, paskirtas asmuo arba kitas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.22. **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo, draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.
- 1.23. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.

2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
 - 2.1.1. Jei draudikas ar jo atstovas to pareikalauja, pateikti raštu prašymą sudaryti draudimo sutartį ir/ar kitus dokumentus, suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos vertinant draudimo riziką bei galimų nuostolių dydį. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką ar jo atstovą, yra:
 - a) informacija, nurodoma prašyme sudaryti draudimo sutartį (jei prašymas pildomas);
 - b) informacija, kurios draudikas pareikalavo raštu;
 - c) informacija apie kitas draudimo sutartis, pagal kurias objektas bus apdraustas nuo tų pačių rizikų kartu su sutartimi, kurią ketinama sudaryti.
 - 2.1.2. Draudimo rūšies sąlygose gali būti nustatomos kitos aplinkybės, be anksčiau minėtų, galinčios turėti esminės įtakos vertinant riziką.
- 2.2. Draudėjas ir apdraustasis yra atsakingi už draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos išsamumą ir tikslumą.
- 2.3. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu draudėjas ir apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti ir raštu pateikti draudikui bet kokią pateiktą klaidingą ar neišsamią informaciją, sudarant draudimo sutartį.
- 2.4. Jeigu po to kai buvo sudaryta draudimo sutartis nustatoma, kad draudėjas ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui žinoma melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nusišlėptos, išnyko iki draudžiamąjį įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.
- 2.5. Jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius, paaiškėjęs aplinkybėms, pasiūlyti draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei draudėjas atsisako tai padaryti arba neatsako į Draudiko pasiūlymą per vieną mėnesį, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 2.6. Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie minėtas esmines aplinkybes, įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta, žinant nepateiktą informaciją, santykiui.
- 2.7. Jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, draudikas per du mėnesius nuo paaiškėjusio fakto, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nė vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.
- 2.8. Draudiko teisė įvertinti draudimo riziką ir atsisakyti sudaryti draudimo sutartį.
 - 2.8.1. Prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikai įvertinti. Draudiko atlikti vertinimai, bet kokiu jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti draudėjo naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitus teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ar kitus reikalavimus.
 - 2.8.2. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasties.
- 2.9. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo rūšies taisykles, kurios laikomos standartinėmis draudimo sąlygomis, arba pagal iš anksto draudiko ir draudėjo sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.
- 2.10. Draudikas privalo sudaryti sąlygas viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis ir, prieš sudarydamas draudimo sutartį, įteikti jų kopijas draudėjui.
- 2.11. Draudimo rūšies taisyklėse, gali būti nustatomos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo bei sutarties sudarymo tvarka.

3. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos

- 3.1. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytam terminui. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val. (Lietuvos laiku), jei liudijime nėra nurodytas kitas laikas, bet ne anksčiau, nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirmą dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatytas draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis:
 - a) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) sumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios;
 - b) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pradelsiama sumokėti mažiau nei 30 kalendorinių dienų, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo kitos dienos 00:00 val. po to kai buvo sumokėta įmoka. Draudimo sutarties terminas šiuo atveju nepratęsiamas;
 - c) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pradelsiama sumokėti 30 kalendorinių dienų ar daugiau, draudimo sutartis neįsigalioja, draudimo apsauga netaikoma, o pradelsiama sumokėta draudimo įmoka grąžinama Draudėjui;
 - d) sumokėjus tik dalį sutartyje nurodytos draudimo įmokos (mokant dalimis – dalį pirmosios įmokos dalies) draudimo sutartis neįsigalioja ir draudikas nesuteikia draudimo apsaugos, jei draudimo sutartyje aiškiai raštu nenurodyta kitaip.
- 3.2. Kai sutartyje numatytas draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) atidėjimas, draudimo sutarties įsigaliojimas nesiejamas su įmokos sumokėjimu ir draudimo sutartis įsigalioja bei draudimo apsauga taikoma nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) sutartyje numatytu laiku, taikomos eilinės draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės, numatytos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.4–4.6 punktuose.
- 3.3. Draudimo sutartis gali būti fiksuoto termino arba tęstinė. Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 3.4. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems įsigaliojus draudimo sutarčiai. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, nežinojo ir negalėjo žinoti.
- 3.5. Draudimo sutarties pabaiga ir nutraukimas.
 - 3.5.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo liudijime nurodytos dienos 24:00 val. (Lietuvos laiku), jei draudimo liudijime nėra nurodytas kitas laikas.
 - 3.5.2. Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą:
 - a) jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje. Šiuo atveju sutartis pasibaigia nuo įvykio, kurio pagrindu draudikas išmoka visą išmoką, datos;
 - b) jei draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, nėra jo teisių bei pareigų perėmėjo;

- c) jei pasikeičia apdraustojo turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujuoju savininku tampa pats draudėjas (pvz.: draudėjas išperka turtą lizingo ar kitu būdu);
- d) jei yra kiti įstatymų ar draudimo sutarties nustatyti sutarčių ar pareigų galiojimo pabaigos pagrindai.
- 3.5.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu.
- 3.5.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta kitais teisės aktų nuostatų ar draudimo sutarties sąlygų numatytais atvejais ir nustatyta tvarka.
- 3.6. Atsiskaitymo tvarka nutraukus draudimo sutartį.
- 3.6.1. Jei draudimo sutartis yra nutraukiama ar pasibaigia iki sutartos datos, draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
- 3.6.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2. a) ir 5.2.2. punktus.
- 3.6.3. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2 b) – d), 5.1.2 ar 8.3 punktus, draudikas iš draudėjui grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:
 - a) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (20% įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, kuris būtų ne ilgesnis nei vieneri metai, bet ne mažiau nei 14 EUR ir ne daugiau nei paskaičiuota nepanaudota draudimo įmoka). Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas;
 - b) draudimo išmokas, mokėtas ir numatomas išmokėti pagal draudimo sutartį.
- 3.6.4. Jeigu draudėjas nebuvo sumokėjęs visų iki draudimo sutarties nutraukimo datos sutartų draudimo įmokų, tai nutraukiant sutartį, privalo sumokėti draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo suteiktą draudimo apsaugą.
- 3.6.5. Grąžintina draudimo įmoka ar jos dalis perdujami į draudėjo nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo draudėjo rašytinio prašymo gavimo dienos, bet ne anksčiau kaip po draudimo sutarties nutraukimo dienos.
- 3.7. Draudimo sutartis gali būti pakeista tik draudiko ir draudėjo raštišku susitarimu.

4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas

- 4.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas ir kitą svarbią informaciją.
- 4.2. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, užskaičius pavedimą draudiko banko sąskaitoje arba gavus draudimo įmoką grynais pinigais.
- 4.3. Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatyto laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, nurodydamas, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies draudimo apsauga pagal draudimo sutartį pasibaigs.
- 4.5. Tuo atveju, kai draudimo įmoka dalinai buvo sumokėta ir po sutarties nutraukimo dėl įmokos nesumokėjimo lieka klientui grąžintina suma, iš grąžintinos įmokos dalies atskaičiuojamos sumos, numatytos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6.3 punkte.
- 4.6. Jei draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, pranešimas apie nesumokėtą įmoką nėra siunčiamas.

5. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

- 5.1. Draudėjui numatytos žemiau išvardytos teisės:
 - 5.1.1. Draudžiamojo įvykio atveju, draudėjas gali reikalauti kad Draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką.
 - 5.1.2. Draudėjas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui ne vėliau kaip prieš 15 dienų. Prašymas nutraukti draudimo sutartį turi būti pasirašytas draudėjo ar jo įgalioto asmens. Pranešimo pateikimo tvarka aprašoma šių Bendrųjų draudimo sąlygų 11 skyriuje (Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka).
 - 5.1.3. Draudėjas ir/arba jo įgaliotas atstovas įstatymuose numatyta tvarka gali gauti informaciją apie draudžiamojo įvykio tyrimą.
 - 5.1.4. Draudėjas gali susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
 - 5.1.5. Draudėjas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką, jei draudimo rizika sumažėja. Jei draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos, draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 5.2. Draudikui numatytos žemiau išvardytos teisės:
 - 5.2.1. Padidėjus draudimo rizikai ar kitaip iš esmės pasikeitus draudimo sutarties aplinkybėms, draudikas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar perskaičiuoti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo pasikeitus esminėms sutarties aplinkybėms. Jeigu draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą ar iš esmės pasikeitusias aplinkybes nepraneša, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos. Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatomi draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje.
 - 5.2.2. Draudikas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudėjui prieš 7 kalendorines dienas, jeigu:
 - a) draudėjas ar apdraustasis nesilaikė saugumo reikalavimų ir nepašalino draudiko iki sudarant sutartį ar draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu nurodytų trūkumų, o tai yra laikoma esminiu draudimo sutarties pažeidimu;
 - b) draudėjas ar apdraustasis tyčia padarė žalą;
 - c) draudėjas ar apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, apgaulingai pateikė draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją, kuri yra svarbi nustatant draudimo išmokos dydį, neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką.
 - 5.2.3. Draudiko teisės, kai draudėjas nesumoka draudimo įmokos, yra apibrėžtos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.4 – 4.6 punktuose.
- 5.3. Draudėjui tenka žemiau išvardytos pareigos:
 - 5.3.1. Mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje nurodytais terminais.
 - 5.3.2. Vykdyti draudiko nurodymus siekiant mažinti riziką ir laikytis saugumo priemonių, nustatytų draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.
 - 5.3.3. Nedelsiant pranešti draudikui apie padidėjusią riziką ar kitokį atvejį, kai iš esmės keičiasi draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės. Rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, apibrėžiami draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.

- 5.3.4. Draudžiamąjį įvykių atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo vykdyti pareigas, nustatytas rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.
- 5.3.5. Jei išmokėjus draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesnė, draudikui raštu pareikalavus per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 5.4. Draudikui tenka žemiau išvardytos pareigos:
 - 5.4.1. Mokėti draudimo išmokas taisyklėse ir įstatymuose nustatyta tvarka.
 - 5.4.2. Jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykį tyrimą.
 - 5.4.3. Jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią draudimo sutarties šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
 - 5.4.4. Pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir perskaičiuoti draudimo įmoką, jei sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeitęs aplinkybėms sumažėja draudimo rizika.
 - 5.4.5. Draudikas privalo grąžinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu draudimo sutartis nutraukiama dėl to, kad jai įsigaliojus išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priešasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.).
- 5.5. Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje gali būti apibrėžiamos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos.

6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka

- 6.1. Draudimo išmokos yra mokamos už draudžiamuosius įvykius numatytus draudimo rūšies sąlygose sutartos draudimo sutarties apsaugos ribose.
- 6.2. Draudimo išmokos apmokestinamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
- 6.3. Draudėjas, apdraustasis ir/ar tretysis asmuo privalo pateikti draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudžiamąjį įvykių priežasčių ir pasekmių, reikalingus nustatyti draudimo išmokos dydžius. Tai apima dokumentus ir informaciją, kurie patvirtina draudžiamąjį įvykių buvimą, žalos apimtį ir pan.
- 6.4. Draudimo išmokos mokėjimo terminai:
 - 6.4.1. draudikas neturi teisės mokėti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykių buvimu ir nepatikinęs visos jam prieinamos informacijos;
 - 6.4.2. draudimo išmoka yra mokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamąjį įvykių faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžius;
 - 6.4.3. jei draudėjui dėl įvykių, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliama baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas, ar atliekamas ikiteisminis ar kitas privalomas valstybės institucijos tyrimas, draudikas turi teisę atidėti išmokos mokėjimą iki ikiteisminio tyrimo ar kitos privalomai tyrimą atliekančios institucijos tyrimo pabaigos ir/ar iki teismo sprendimo įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
 - 6.4.4. jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykių tyrimo eigą;
 - 6.4.5. jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 6.5. Draudimo išmoka yra mokama į draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą. Jei apdraustasis yra nepilnametis, draudimo išmoka mokama:
 - 6.5.1. tik į jo asmeninę banko sąskaitą;
 - 6.5.2. esant nepilnamečiui iki 14 m. amžiaus, vienam iš nepilnamečio tėvų, jei yra raštiškas kito sutikimas;
 - 6.5.3. esant nepilnamečio 14 m. ar vyresnio raštiškam sutikimui, vienam iš tėvų.
- 6.6. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką draudėjams, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkama galimų susigrąžinti mokesčių suma. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to išskaita.
- 6.7. Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo:
 - 6.7.1. draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojos ar naudos gavėjo tyčios;
 - 6.7.2. draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, t.y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą.
- 6.8. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką, jei draudėjas ir/ar apdraustasis, ir/ar naudos gavėjas:
 - 6.8.1. tinkamai neinformuoja draudiko pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
 - 6.8.2. nesiiima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;
 - 6.8.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu;
 - 6.8.4. nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis;
 - 6.8.5. nesiiima priemonių, kurios įgalintų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens ar veikia tokiu būdu, kad sukelia sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimo teisę (subrogaciją).
- 6.9. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 6.10. Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.
- 6.11. Jei išmokėjus draudimo išmoką paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko rašytiniu reikalavimu per 30 kalendorinių dienų draudėjas privalo grąžinti draudikui visą draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus atvejus, numatytus įstatymais.
- 6.12. Draudimo įmokos įskaitymas:
 - 6.12.1. į draudimo išmoką įskaitoma nesumokėta draudimo įmoka, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitos laiku nesumokėtos sumos;
 - 6.12.2. jei išmokėjus draudimo išmoką draudimo sutartis pasibaigia, į draudimo išmoką įskaitomos visos pagal tą draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 6.13. Draudikas neatlygina žalų ir nesuteikia draudiminės apsaugos, jei tokių žalų atlyginimui arba draudiminės apsaugos suteikimui taikomos Jungtinių Tautų prekybinės, ekonominės ar kitos sankcijos, draudimai, apribojimai bei kiti Draudikui taikomi įstatymai, nurodymai ir reglamentai.

7. Pareiga saugoti informaciją

- 7.1. Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis.
- 7.2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, kurią draudikas gavo vykdydamas draudimo veiklą, gali būti atskleista:
 - 7.2.1. teismams, teisėsaugos ir kitoms institucijoms įstatymų nustatytais atvejais;
 - 7.2.2. teismui, nagrinėjančiam draudėjo (pareiškėjo) ir draudiko ginčus;
 - 7.2.3. perdraudikams, draudiko akcininkų grupės įmonėms;
 - 7.2.4. draudiko samdomiems ekspertams, atstovams, konsultantams;
 - 7.2.5. arbitražiniam teismui, nagrinėjančiam draudėjo ir draudiko ginčą, draudėjo įgaliotajam atstovui ar tarpininkui;
 - 7.2.6. esant draudėjo sutikimui arba jo prašymui.

8. Teisių ir pareigų perleidimas pagal draudimo sutartį

- 8.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
- 8.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo paskelbti mažiausiai dviejuose dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą. Skelbime apie ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį turi būti nurodytas ne trumpesnis kaip 2 mėnesių terminas per kurį draudėjas turi teisę raštu pareikšti draudimo įmonei savo prieštaravimą dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.
- 8.3. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Grąžinamos įmokos apskaičiavimo tvarka aprašyta šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6. skyriuje.
- 8.4. Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio draudiko pritarimo.

9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

Ginčai, kylantys iš draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu. Jei šalys nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas teisme pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

10. Draudimo sutarčiai taikoma teisė

Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nesutaria kitaip.

11. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka

- 11.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 11.2. Pranešimai kitai sutarties šaliai siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Pranešimas, išsiųstas elektroniniu laišku elektroninio pašto adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba laišku adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba perduotas fakso numeriu, nurodytu draudimo liudijime, arba įteiktas kitai sutarties šaliai adresu, nurodytu draudimo liudijime, naudojantis kurjerio paslaugomis, laikomas įteiktas tinkamai pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti viena kitą apie pasikeitusį adresą ar kitus kontaktinius duomenis.
- 11.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:
 - 11.3.1. kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos - kai siunčiama elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu;
 - 11.3.2. kai siunčiama paštu:
 - a) pranešimas laikomas įteiktas tinkamai praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo – kai siunčiama paštu paprastu laišku;
 - b) pranešimo gavimo diena (pranešimo gavimo diena nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę) – kai siunčiama paštu registruotu laišku.
 - c) diena, kurią draudėjui yra įteikiamas pranešimas - kai siunčiama per kurjerį.

12. Asmens duomenų apsauga

- 12.1. Duomenų subjektas yra:
 - 12.1.1. draudėjas – fizinis asmuo;
 - 12.1.2. su draudėju – fiziniu asmeniu – susijęs asmuo (draudėjo atstovas, šeimos narys ir pan.).
- 12.2. Draudikas tvarko duomenų subjekto asmens duomenis, gautus iš draudėjo, ketinančio naudotis ar besinaudojančio draudiko paslaugomis, taip pat gautus iš kitų Bendrosiose draudimo sąlygose nurodytų šaltinių. Duomenų subjektui nesutikus pateikti draudikui reikalingų asmens duomenų, draudimo paslaugos negali būti suteikiamos.
- 12.3. Draudėjas privalo užtikrinti, kad savo nurodytus susijusius asmenis, kurių asmens duomenis pateikė draudikui, supažindins su šiomis asmens duomenų apsaugos sąlygomis iki paslaugų sutarties pasirašymo datos, o su draudėju susiję asmenys sutiks su šiomis sąlygomis.
- 12.4. Duomenų subjektas yra informuotas, kad:
 - 12.4.1. draudikas turi teisę tvarkyti duomenų subjekto asmens duomenis, nurodytus draudimo sutartyje ir/ar su draudimo sutarties sudarymu susijusiuose draudiko gautuose dokumentuose draudimo sutarties vykdymo tikslais;
 - 12.4.2. duomenų subjektas turi teisę susipažinti su savo tvarkomais asmens duomenimis;
 - 12.4.3. duomenų subjektas turi teisę reikalauti ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslus savo asmens duomenis;
 - 12.4.4. duomenų subjekto duomenys gali būti teikiami:
 - a) teisėsaugos institucijoms, bankams, valstybės registrams, sveikatos priežiūros įstaigoms, draudimo bendrovėms ir kitiems tretiesiems asmenims pagal poreikį, reikalingą draudikui ar draudiko įgaliotiems tretiesiems asmenims sudarius draudimo sutartį, vertinant įvykusius įvykius ir/ar nustatant draudimo išmokų dydžius per sutarties galiojimo laikotarpį;
 - b) asmenims, kurių veikla susijusi su skolų išieškojimu ar skolininkų duomenų bazės kūrimu, administravimu ar naudojimu, kad šie prirėkus galėtų organizuoti skolų administravimą ir išieškojimą iš draudėjo;
 - c) pateikimas pastariesiems yra susijęs su draudiko pranešimų draudėjui spausdinimu ir/ar siuntimu, archyvavimu ir/ar dokumentų saugojimo paslaugos draudikui teikiantiems asmenims.

II dalis. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sąlygos

1. Sąvokos

- 1.1. **Apdrausta veikla** – draudimo liudijime nurodyta veikla, kurią vykdant ar kurios vykdymo metu sukurtam produktui pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas galioja draudimo apsauga
- 1.2. **Apdraustasis** – draudimo liudijime nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civilinės atsakomybės atsiradimu apdrausti pagal draudimo sutartį. Draudėjui sudarius draudimo sutartį dėl kito asmens turinių interesų, susijusių su civiline atsakomybe, visos sudarytos draudimo sutarties sąlygos, išskyrus pareigą mokėti draudimo įmoką, galioja ir Apdraustajam.
- 1.3. **Aplinkos užteršimas** – tai dūmų, garų, suodžių, rūgšties, šarmo, toksinių chemikalų, skysčių arba dujų, atliekų arba kitokių dirginančiųjų cheminių medžiagų, teršalų emisija, sklaida, išleidimas, išsiliejimas arba nuotėkis į dirvą ir/ar dirvožemį, vandens telkinius.
- 1.4. **Civilinė atsakomybė** – pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusią atlikus veiksmus, kuriuos įstatymai draudžia atlikti, arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.
- 1.5. **Draudėjas** – asmuo, kuris yra sudaręs draudimo sutartį su Draudiku. Sąvoka „Draudėjas“ taip pat apima Draudėjo, nurodyto draudimo liudijime, darbuotojus, atliekančius darbą pagal darbo sutartis, jeigu jie veikia Draudėjo interesais ir nurodymu.
- 1.6. **Draudėjui patikėtas turtas** – tretiesiems asmenims priklausantis turtas, išskyrus pastatus / teritoriją, kuriuose Draudėjas vykdo statybos darbus, kuris žalos atsiradimo momentu:
 - 1.6.1. yra Draudėjo saugomas, sandėliuojamas, kraunamas, transportuojamas, remontuojamas, montuojamas, taisomas, kitaip apdorojamas vykdant apdraustą veiklą, kai šios veiklos atlikimui Draudėjui perduodama tokio turto kontrolė.
 - 1.6.2. yra Draudėjui patikėtas, išnuomotas (įskaitant finansinę nuomą) ar kitu teisėtu pagrindu Draudėjo naudojamas vykdomos apdraustos veiklos tikslams;
- 1.7. **Draudimo objektas** – Draudėjo turiniai interesai susiję su civilinės atsakomybės atsiradimu dėl draudžiamojo įvykio už žalą trečiojo asmens materialiam turtui, sveikatai (įskaitant gyvybės atėmimą), padarytą Draudėjui vykdant apdraustą veiklą.
- 1.8. **Draudimo sutarties terminas** – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus.
- 1.9. **Draudimo teritorija** – draudimo liudijime nurodyta teritorija, kurioje trečiojo asmens patirtai žalai galioja draudimo apsauga.
- 1.10. **Išplėstinis pranešimo terminas** – draudimo liudijime nurodytas terminas, prasidedantis nuo draudimo sutarties termino pabaigos, per kurį Draudėjas, nepažeisdamas taisyklių II dalies 7.1.5. punkte įtvirtintų sąlygų, turi teisę pranešti Draudikui:
 - 1.10.1. apie draudimo sutarties terminu gautus reikalavimus atlyginti trečiojo asmens draudimo sutarties terminu ir/ar retroaktyviu laikotarpiu patirtą žalą;
 - 1.10.2. draudimo sutarties terminu ir/ar retroaktyviu laikotarpiu įvykusius įvykius ir/ar aplinkybes, dėl kurių gali būti pareikštos trečiųjų asmenų pretenzijos.
- 1.11. **Kontrolė** – tiesiogiai ir/ar netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pa jų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau kaip 20 proc. balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime, o taip pat teisę skirti (išrinkti) ar atšaukti administracijos vadovą, daugiau negu pusę valdybos ar stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų), faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus dėl didesnės negu kitų asmenų akcijų (pa jų ar kitokių kapitalo dalių) dalies valdymo, sudarytų sutarčių ar kitokių aplinkybių.
- 1.12. **Kontrahentas** – kita sutarties, kurią sudarė Draudėjas dėl draudimo sutartyje nurodytos apdraustos vykdomos veiklos šalis (draudėjo subrangovas, tiekėjas, paslaugos Draudėjui tiekėjas).
- 1.13. **Neturtinė žala** – dėl sveikatos sužalojimo ar gyvybės atėmimo patirtas asmens fizinis skausmas, dvasiniai išgyvenimai, nepatogumai, dvasinis sukrėtimas, emocinė depresija, pažeminimas, reputacijos pablogėjimas, bendravimo galimybių sumažėjimas ir kita, įvertinta pinigais.
- 1.14. **Nuostoliai** – piniginė žalos išraiška.
- 1.15. **Produktas** – vykdant apdraustą veiklą Draudėjo sukurtas ir už atlygį pateiktas materialus kilnojamas daiktas ar gaminys, Draudėjo suteiktos paslaugos rezultatas.
- 1.16. **Produkto civilinė atsakomybė** – Draudėjo civilinė atsakomybė dėl žalos tretiesiems asmenims, padarytos draudimo sutartyje nurodytu produktu ar suteikta paslauga.
- 1.17. **Profesinė veikla** – atitinkamomis žiniomis, gebėjimais ir intelektualiu darbu pagrįsta veikla, kuriai atlikti būtinas specialus profesinis pasirengimas ir/ar studijos, o galimybė užsiimti šia veikla yra reglamentuojama teisės aktais.
- 1.18. **Reikalavimas** – raštu pateiktas pranešimas, kuriuo kreipiamasi į Draudėją, kaip į atsakingą asmenį, ar jo Draudiką dėl nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos žalos.
- 1.19. **Retroaktyvus laikotarpis** – laikotarpis nuo draudimo liudijime nurodytos retroaktyvios datos iki draudimo sutarties termino pradžios, kuriuo trečiojo asmens patirtai žalai pagal draudimo sutarties sąlygas galioja draudimo apsauga, jeigu draudimo sutarties šalys apie draudiminį įvykį, kuris įvyko iki draudimo sutarties įsigaliojimo, nežinojo.
- 1.20. **Statybos darbai** – visi darbai, atliekami statant, remontuojant, rekonstruojant arba griauinant statinį, inžinerinius statinius, tinklus ir/ar sistemas (įskaitant, bet neapsiribojant žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių montavimo, paleidimo ir derinimo darbais).
- 1.21. **Su Draudėju susiję asmenys** – tai vienas ar keli juridiniai ir/ar fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami Draudėjo arba kartu su Draudėju yra kontroliuojami trečios šalies, kaip tai aprašyta šių taisyklių II dalies 1.11 punkte, taip pat Draudėjo i, šeimos nariai, turintys su juo bendrą ūkį.
- 1.22. **Terorizmas** – tai pavojaus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimas, panaudojant arba grasinant panaudoti jėgą ar prievartą (pvz.: sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyvias, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.), siekiant politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, tame tarpe ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę ir/ar visuomenę ar jos dalį.
- 1.23. **Trečiasis asmuo** – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal sudarytą draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas asmuo, susijęs su Draudėju darbo teisiniais santykiais.
- 1.24. **Veiklos civilinė atsakomybė** – Draudėjo civilinė atsakomybė dėl žalos tretiesiems asmenims, padarytos Draudėjui vykdant draudimo sutartyje nurodytą apdraustą veiklą ir/ar eksploatuojant teisėtu pagrindu naudojamus pastatus/patalpas ir jose esantį kilnojamą turtą ir įrengimus, teritoriją, reklaminius standus ar iškabas, kitus objektus, esančius draudimo liudijime nurodytu adresu.
- 1.25. **Žala** – trečiojo asmens materialaus turto sugadinimas, sunaikinimas arba trečiojo asmens kūno sužalojimas ar gyvybės atėmimas bei dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat dėl trečiojo asmens materialaus turto sugadinimo, sunaikinimo, kūno sužalojimo ar gyvybės atėmimo negautos pajamos.

2. Draudžiamieji įvykiai

- 2.1. Trečiojo asmens Draudėjui ar Draudikui pateiktas reikalavimas atlyginti žalą pripažįstamas draudžiamuoju įvykiu, esant visoms šioms sąlygoms:
 - 2.1.1. reikalavimas pareikštas dėl žalos, kurią trečiasis asmuo patyrė draudimo sutarties terminu arba retroaktyviu laikotarpiu, jei jis nustatytas draudimo sutartyje, kilusios dėl draudimo sutarties terminu arba retroaktyviu laikotarpiu, jei jis nustatytas draudimo sutartyje, atliktų Draudėjo veiksmų;
 - 2.1.2. reikalavimas pareikštas dėl žalos, kurią trečiasis asmuo patyrė draudimo liudijime nurodytoje draudimo teritorijoje dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekamų ar atliktų veiksmų;
 - 2.1.3. apie įvykį Draudikui pranešta draudimo sutarties terminu ar per išplėstinį pranešimo terminą;
 - 2.1.4. reikalavimas Draudikui pareikštas per vienerius metus nuo draudimo sutarties termino pabaigos, jeigu apie įvykį Draudikui buvo pranešta šių taisyklių II dalies 2.1.3 punkte numatytu terminu;
 - 2.1.5. Draudėjas apie trečiojo asmens patirtus nuostolius iki draudimo sutarties sudarymo nežinojo ir neturėjo žinoti;
 - 2.1.6. Draudėjui pagal galiojančius teisės aktus kyla civilinė atsakomybė.
- 2.2. Vienu įvykiu laikomi draudimo sutarties terminu arba per išplėstinį pranešimo terminą pareikšti vieno ar kelių trečiųjų asmenų reikalavimai atlyginti žalą, atsiradusią dėl tos pačios priežasties bei tomis pačiomis aplinkybėmis. Kiekvieno pareikšto reikalavimo atitikimas draudžiamojo įvykio sąlygoms, nurodytoms šių taisyklių II dalies 2.1 punkte, vertinamas atskirai. Jeigu žalos atsiradimo momento neįmanoma tiksliai nustatyti, laikoma, kad žala atsirado tuo momentu, kai Draudėjui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti žalą.
- 2.3. Draudėjui pranešus apie įvykį ir/ar trečiojo asmens reikalavimą dėl retroaktyviu laikotarpiu atsiradusio įvykio ir/ar trečiojo asmens patirtos žalos, taikomos pranešimo apie įvykį metu galiojančios draudimo sutarties sąlygos.

3. Nedraudžiamieji įvykiai

- 3.1. Jeigu draudimo liudijime nėra aiškiai nustatyta kitaip, nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi trečiųjų asmenų reikalavimai atlyginti žalą:
 - 3.1.1. atsiradusią ne dėl draudimo sutartyje: nurodytos apdraustos veiklos, nurodyto pateikto/pagamino/parduoto produkto ir/ar suteiktos paslaugos ar nesusijusią su Draudėjo eksploatuojamais statiniais, patalpomis, teritorija, įrengimais, mechanizmais ar kitais objektais, nurodytais draudimo sutartyje;
 - 3.1.2. kilusią dėl avarinės būklės ir/ar nugriovimui skirtų statinių, patalpų, įrenginių ir/ar su jais susijusios teritorijos eksploatacijos;
 - 3.1.3. patirtą paties Draudėjo, kitų pagal tą pačią draudimo sutartį apdraustų ir/ar su Draudėju susijusių asmenų;
 - 3.1.4. padarytą Draudėjui patikėtam turtui;
 - 3.1.5. padarytą orlaiviams ir/ar jų dalims;
 - 3.1.6. padarytą laivams ir/ar jų dalims;
 - 3.1.7. padarytą dėl atliktų ir/ar atliekamų statybos darbų;
 - 3.1.8. kilusią dėl aplinkos užteršimo;
 - 3.1.9. kilusią dėl karjerų, kasimo, eksploatavimo, valdymo;
 - 3.1.10. kilusią dėl tiltų valdymo, eksploatavimo;
 - 3.1.11. kilusią dėl gręžinių, šulinių kasimo, valdymo, eksploatavimo;
 - 3.1.12. kilusią dėl saugos bendrovės teikiamų inkasacijos paslaugų;
 - 3.1.13. kilusią dėl vykdomos veiklos, kuriai vykdyti nebuvo gautas reikalingas valstybės ar savivaldybės institucijų leidimas;
 - 3.1.14. padarytą Draudėjo darbuotojo valdant savaeigius mechanizmus ir/ar neturint šią specialią teisę patvirtinančio dokumento, kai tai yra privaloma pagal galiojančius teisės aktus;
 - 3.1.15. padarytą Draudėjo kontrahentų ar subrangovų, neatsižvelgiant į tai, kad Draudėjas pagal teisės aktus yra atsakingas už Draudėjo kontrahentų ar subrangovų padarytą žalą;
 - 3.1.16. neturtinę žalą;
 - 3.1.17. dėl saugomo/sandėliuojamo turto trūkumo, dingimo nenustatytais aplinkybėmis;
 - 3.1.18. kilusią dėl autorinių ir gretutinių teisių pažeidimo, prekės ženklų panaudojimo, asmens įžeidimo, garbės ir orumo žeminimo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimo, lyties, rasės, amžiaus diskriminacijos;
 - 3.1.19. kilusią dėl netinkamo sutarties įvykdymo ar neįvykdymo (sutartinė atsakomybė) ta apimtimi, kiek sutartimi nustatoma atsakomybė už žalą yra platesnė nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties;
 - 3.1.20. dėl sutartyse ir įstatymuose nustatytų baudų, nuobaudų, netesybų, delspinigių arba kitų panašaus pobūdžio sankcijų;
 - 3.1.21. kilusią dėl paslaugų ir/ar produktų nepateikimo arba vėlavimo juos pateikti;
 - 3.1.22. susijusią su trečiojo asmens finansiniais nuostoliais, kurie kilo ne kaip jo kūno sužalojimo, gyvybės atėmimo arba materialaus turto sugadinimo, sunaikinimo dėl draudžiamojo įvykio pagal šių taisyklių sąlygas pasekmę;
 - 3.1.23. susijusią su dokumentų, programinės įrangos, duomenų, neatsižvelgiant į jų formą, ir jų laikmenų sugadinimu, sunaikinimu, praradimu, netekimu, perdavimu ar netinkamu perdavimu, neteisėtu panaudojimu, įskaitant programinės įrangos ar duomenų atkūrimo išlaidas;
 - 3.1.24. kilusią dėl Draudėjo vykdomos veiklos, patiektų ar pagamintų produktų, jeigu Draudėjui vykdant veiklą ar iki draudimo sutarties termino pradžios arba retroaktyvios datos, jei ji numatyta draudimo liudijime, buvo ir/ar privalėjo būti žinoma apie veiksmų, produktų, paslaugų trūkumus, žalingą ar kenksmingą poveikį, nepakankamą kokybę, saugumą ar kitas aplinkybes, dėl kurių atsirado žala;
 - 3.1.25. padarytą Draudėjo darbuotojui ir/ar mokiniui, praktikantui, kurią Draudėjas privalo atlyginti kaip darbdavys;
 - 3.1.26. padarytą trečiojo asmens turtui dėl Draudėjo tyčios arba Draudėjui vykdant veiklą, kuri, neatsižvelgiant į sukeltas pasekmes užtraukia baudžiamąją atsakomybę;
 - 3.1.27. kilusią dėl Draudėjo ar jo įgaliotų asmenų veikos (veikimo, neveikimo), kuomet jis (jie) buvo apsaugė nuo alkoholio, narkotinių ar toksinių medžiagų;
 - 3.1.28. susijusią su motorinių sausumos transporto priemonių ar savaeigių mašinų eksploatavimu, kai žala yra ar gali būti atlyginama pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį;
 - 3.1.29. susijusią su visų rūšių vandens, oro ir geležinkelio transporto priemonių naudojimu ir/ar eksploatavimu, taip pat su oro ar jūrų uosto, geležinkelio infrastruktūros valdymu arba bet kokia veikla jų teritorijoje;
 - 3.1.30. kilusią dėl natūralių procesų (mikroorganizmų, korozijos, rūdijimo, puvimo, grybelio, išgaravimo, svorio netekimo, natūralaus nusidėvėjimo, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir pan.) poveikio ar vertės sumažėjimo;

- 3.1.31. dėl tęstinio, ir/ar ilgalaikio temperatūros, dujų, garų, dūmų, suodžių, dulkių, drėgmės, kritulių, vandens sklidimo, vibracijos, triukšmo ar kitokio panašaus veiksnio ir/ar jo sukkelto poveikio, išskyrus staigų ir netikėtą poveikį;
- 3.1.32. kilusių dėl grunto suslūgimo, nuošliaužos, potvynio;
- 3.1.33. kurią padaro Draudėjo žinioje esantys gyvuliai ir gyvūnai;
- 3.1.34. kilusių dėl fejerverkų ir visų rūšių šaudmenų ir/ar sprogmenų gamybos, naudojimo, valdymo, saugojimo ar platinimo;
- 3.1.35. susijusių ar tiesiogiai ir/ar netiesiogiai kilusių dėl:
- elektromagnetinio lauko (EMF) ir/ar bet kokio pobūdžio elektromagnetinės radiacijos (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokio pobūdžio elektros prietaisų sklaidžiamu EMF/EMR poveikiu;
 - nuodingų, radioaktyvių, toksinių, sprogstamųjų, pavojingų, uždraustų/draudžiamų naudoti medžiagų ar jų dalių saugojimo, naudojimo, krovimo, transportavimo, ar radioaktyvaus užteršimo;
 - asbesto, asbesto dulkių ar medžiagų, turinčių savo sudėtyje asbesto, ureaformaldehido, švino, polichloruoto bifenilo (PCB), dioksinų, bet kokių organinių teršalų;
 - genetiškai modifikuotų komponentų ar jiems prilygintų gaminių, kurių genetinė informacija yra pakeista, taip pat produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų komponentų;
 - tabako produktų, gaminių, tabako gaminių sudėtyje esančių medžiagų, tabako šalutinių produktų poveikio, aktyvaus ar pasyvaus vartojimo ar naudojimo, platinimo ar reklamavimo;
 - dietilstibestrolio ar jo darinių (DES), kontraceptinių preparatų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;
 - bet kokios formos ir kiekio silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikyje;
 - pernešamos (užkrečiamos) spongiforminės encefalopatijos (TSE), įskaitant, bet neapsiribojant spongiformine galvijų encefalopatija (BSE) ar nauja Jakob-Kreutzfeldt ligos atmaina;
 - žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV), šio viruso mutavusių derivantų ir/arba atmainų, taip pat dėl būklės, bet koku būdu susijusios su įgytu imunodeficito sindromu (AIDS) ar kitu panašaus pobūdžio sindromu;
 - bet kokių užkrečiamųjų ligų, išskyrus staigius ir netikėtus žarnyno susirgimus, kilusius dėl Draudėjo vykdomos veiklos ar pateikto produkto;
 - bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimo, įkvėpimo ar buvimo jų poveikyje, o taip pat bet kokiems kaštams ar išlaidoms, bet koku būdu susijusioms ar kylančioms iš panaikinimo, sušvelninimo, pašalinimo, sulaikymo, detoksikacijos, neutralizacijos, stebėsenos, kontroliavimo, atsikratymo; bet kokio įsipareigojimo iširti ar įvertinti bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimą ar efektą;
- Sąvoka „Grybeliai“ apima, bet neapsiriboja bet kokios formos ar tipo pelėšiais, grybais, mielėmis ar bioteršalais;
- Sąvoka „Sporos“ apima, bet neapsiriboja bet kokia medžiaga, atsirandanti, kylančia iš bet kokių „grybelių“;
- l) nanotechnologijų panaudojimo;
- Nanotechnologijos – tai tarpdisciplininė taikomojo mokslo ir technologijų šaka, apimanti darbą su mažomis medžiagų dalelėmis – nanodalelėmis, matuojamomis nanometrais (viena milijardinė metro dalis), bei jų pritaikymą technologijose. Nanotechnologijos apima medžiagas ir objektus, ne didesnius nei apytiksliai 100 nm;
- 3.1.36. kilusių vykdant profesinę veiklą;
- 3.1.37. kurią sukelia karas, vidaus neramumai, pilietinis karas, karinė invazija, streikas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai, civilinis karas, karinio pobūdžio veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), maištas, revoliucija, sukilimas, terorizmas, vandalizmas, piktvybiškas kenkimas ar sabotažas, taip pat tiesiogiai ir/ar netiesiogiai susijusių su valstybės ar savivaldos institucijų politiniais sprendimais ar veiksmais, ginkluotų pajėgų, vidaus kariuomenės, policijos, specialiųjų tarnybų veikla;
- 3.1.38. kilusių ir/ar padidėjusių dėl to, kad Draudėjas per nustatytą laikotarpį nepašalina aplinkybių, kurias pašalinti teisėtai reikalavo Draudikas ir/ar atitinkamos valstybinės institucijos;
- 3.1.39. susijusių su reikalavimais, turinčiais baudų ir/ar baudinių, perspėjamųjų ir/ar pamokamųjų priemonių požymių ir viršijančiais tikrajų žalą, kuriais siekiama mokomųjų, šviečiamųjų ar aiškinamųjų tikslų visuomenei ir/ar Draudėjui (angl. punitive, exemplary, or treble damages);
- 3.1.40. atsiradusių Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kanados teritorijoje, ar kitoje teritorijoje, priklausančioje Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kanados teismų jurisdikcijai, taip pat kai reikalavimas yra pareikštas pagal Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kanados teisę, ja remiantis.
- 3.2. Kiti (papildomi) nedraudžiamieji įvykiai, taikytini apdraudus veiklos civilinę atsakomybę arba produkto civilinę atsakomybę, numatyti šių taisyklių II dalies 4.3. ir 5.2 punktuose, šių taisyklių II dalyje, bendrosios civilinės atsakomybės draudimo liudijimo papildomose sąlygose.

4. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga

- 4.1. Draudėjui ir Draudikui susitarus dėl šios sąlygos taikymo, draudimo objektas yra:
- 4.1.1. Draudėjo – turiniai interesai susiję su civilinės atsakomybės atsiradimu už žalą, padarytą tretiesiems asmenims, Draudėjui vykdant draudimo sutartyje nurodytą apdraustą veiklą;
- 4.1.2. Draudėjo – turiniai interesai susiję su civilinės atsakomybės atsiradimu už žalą tretiesiems asmenims, padarytą eksploatuojant teisėtai pagrindu naudojamus pastatus/patalpas ir jose esantį kilnojamą turtą ir įrengimus, teritoriją, reklaminius stendus ar iškabas, kitus objektus, esančius draudimo liudijime nurodytu (-ais) adresu (-ais), išskyrus išnuomotus kitų asmenų veiklai, jeigu draudimo liudijime nenumatyta kitaip.
- 4.2. Draudimo objektu taip pat laikoma Draudėjo civilinė atsakomybė už eksploatuojant savaeigės mašinas padarytą žalą, kuri nėra ir negali būti atlyginama pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį, taip pat atliekant pakrovimo-iškrovimo darbus, naudojant tokius mechanizmus. Jeigu draudimo liudijime nurodyta kitaip, šiam draudimo objektui nustatoma 15.000 Eur (penkiolikos tūkstančių eurų) draudimo suma, bet ne daugiau negu 50 procentų nuo veiklos civilinės atsakomybės draudimo sumos; kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju draudimo išmoka mažinama 800 Eur (aštuonių šimtų eurų) dydžio besąlygine išskaita (franšize).
- 4.3. Papildomai, be numatytų šių taisyklių II dalies 3.1 punkte, nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi reikalavimai atlyginti žalą:
- 4.3.1. padarytą Draudėjo pateiktu produktu, kilusių dėl netinkamos produktų kokybės, nepakankamo jų saugumo arba klaidingos informacijos apie produktą.

5. Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlyga

- 5.1. Draudėjui ir Draudikui susitarus dėl šios sąlygos taikymo, draudimo objektas yra Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą tretiesiems asmenims, padarytą Draudėjo produktu.
- 5.2. Papildomai, be numatytų šių taisyklių II dalies 3.1. punkte, nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi reikalavimai atlyginti žalą:
- 5.2.1. padarytą Draudėjo produktui;
- 5.2.2. kuri yra ir/ar gali būti pašalinama pakeičiant ar pataisiant Draudėjo produktą;

- 5.2.3. kilusių dėl pateikto netinkamos kokybės produkto grąžinimo, pataisymo, nuvertinimo, atšaukimo iš rinkos, pakeitimo tinkamos kokybės produktu;
- 5.2.4. kilusių dėl to, kad produktas nesukėlė pažadėto efekto, poveikio, neatliko ar nevisiškai atliko pažadėtas ar tikėtas funkcijas;
- 5.2.5. padarytą turtui, kuriame Draudėjo produktas yra sudėtine dalimi mišinio, detalės, ingrediento, pakuotės ar kitu pavidalu.
- 5.2.6. kuri atsirado dėl produkto naudojimo ne pagal paskirtį arba ne pagal pridėtą naudojimo instrukciją ar kitą produkto savybę ir jo naudojimo būdą aprašantį dokumentą, taip pat kai toks aprašantis dokumentas nepridėtas prie produkto, kai to reikalauja teisės aktai;
- 5.2.7. sukeltą produkto, neturinčio galiojančio pažymėjimo (sertifikato, leidimo), jeigu pažymėjimas (sertifikatas, leidimas) yra privalomas pagal galiojančius teisės aktus.
- 5.2.8. sukeltą cheminių medžiagų, skirtų pasėliams, grūdams purkšti, piktžolėms vabzdžiams naikinti, trąšų.
- 5.2.9. Kilusių dėl Draudėjo pateiktų, parduotų, sumontuotų plastikinių šildymo ir/ar vandentiekio vamzdžių ar jų dalių (alkūnių, sklendžių, jungčių ir t.t.), neturinčių metalinio karkaso, vidinio ar išorinio metalinio sluoksnio, išskyrus Europos Sąjungoje sertifikuotus vamzdžius ir jų dalis.

6. Draudimo suma, išskaita (frančizė)

- 6.1. Šalių susitarimu nustatomos ir draudimo sutartyje nurodomos draudimo sumos vienam draudžiamajam įvykiui bei visam draudimo sutarties terminui dėl kiekvieno draudimo objekto atskirai ir visų draudimo objektų bendrai.
- 6.2. Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, draudimo sutartis galioja ta draudimo suma, kuri lieka iš draudimo sumos visam draudimo sutarties terminui atėmus išmokėtos draudimo išmokos sumą.
- 6.3. Besąlyginės išskaitos (franšizės) kiekvienam draudimo objektui nurodomos draudimo sutartyje.

7. Draudėjo teisės ir pareigos

- 7.1. Papildomai be pareigų, nurodytų šių taisyklių Bendrosiose sąlygose, **Draudėjas privalo:**
 - 7.1.1. vykdant apdraustą veiklą laikytis priešgaisrinės saugos, gamybos technologijos, darbų saugos ir kituose teisės aktuose įtvirtintų veiklos vykdymo reikalavimų;
 - 7.1.2. Draudikui pareikalavus, sudaryti Draudikui ar jo atstovui galimybę įvertinti, kaip Draudėjas laikosi draudimo sutartyje numatytų įsipareigojimų;
 - 7.1.3. savo sąskaita imtis visų protingų ir/ar Draudiko nurodytų (jei toks nurodymas buvo duotas) priemonių, siekiant išvengti žalos padarymo ar sumažinti draudimo riziką;
 - 7.1.4. apie atsitikusį įvykį nedelsiant pranešti kompetentingoms institucijoms (įskaitant, bet neapsiribojant: policijai, greitosios medicinos pagalbos tarnybai, priešgaisrinės saugos tarnybai, avarinei tarnybai, kt.);
 - 7.1.5. per 1 darbo dieną pranešti Draudikui apie gautus reikalavimus atlyginti žalą ir/ar apie įvykius bei aplinkybes, dėl kurių ateityje gali būti pareikšti tokie reikalavimai, ir patvirtinti pranešimų raštu per 3 darbo dienas, nurodant:
 - a) kada, kur ir kokiomis aplinkybėmis bei dėl kokių priežasčių atsitiko toks įvykis;
 - b) pavardes, pavadinimus, adresus ir kitą žinomą informaciją apie asmenis, pareiškusius ir/ar galinčius pareikšti reikalavimus atlyginti žalą;
 - c) galimą žalos (reikalavimo) dydį (sumą);
 - d) savo poziciją dėl civilinės atsakomybės kilimo pareikšto ar galimo reikalavimo atžvilgiu;
 - 7.1.6. vykdyti teisėtus Draudiko nurodymus, susijusius su įvykio priežastimi, aplinkybių ir/ar žalos dydžio nustatymu bei įrodymų, pagrindžiančių šias aplinkybes, išsaugojimu, taip pat Draudiko atgręžtinio reikalavimo teisės įgyvendinimu;
 - 7.1.7. teikti Draudikui reikalaujamus įvykio priežastis, aplinkybes ir/ar žalos dydį patvirtinančius dokumentus;
 - 7.1.8. per 1 darbo dieną pranešti Draudikui apie dėl žalos atlyginimo pradėtus teisinius procesus net ir tuo atveju, kai buvo pranešta apie draudžiamąjį įvykį;
 - 7.1.9. sudaryti Draudikui galimybę siekti žalos suregulavimo šalių susitarimu ar taikaus ginčo išsprendimo;
 - 7.1.10. vykdyti kitus teisėtus Draudiko reikalavimus.
- 7.2. Papildomai be teisių, nurodytų šių taisyklių Bendrosiose sąlygose, **Draudėjas turi teisę:**
 - 7.2.1. savarankiškai dalyvauti pretenzijų ir teismo bylų nagrinėjime;
 - 7.2.2. savo lėšomis ir iniciatyva skirti bei samdyti vertintojus, ekspertus, advokatus pretenzijų ir teisminių bylų nagrinėjimui;
 - 7.2.3. susipažinti su žalos administravimo eiga ir jos metu nustatytais aplinkybėmis.
- 7.3. Papildomai be pareigų, nurodytų taisyklių Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose, **Draudikas privalo:**
 - 7.3.1. priimti sprendimą dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju / nedraudžiamuoju bei dėl draudimo išmokos ir jos dydžio per 30 kalendorinių dienų nuo visų reikalingų dokumentų gavimo.
- 7.4. Papildomai be pareigų, nurodytų taisyklių Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose, **Draudikas turi teisę:**
 - 7.4.1. reikalauti iš Draudėjo dokumentų, patvirtinančių įvykio aplinkybes, priežastis, padarytos žalos faktą bei dydį;
 - 7.4.2. tikrinti nurodomas aplinkybes, kreiptis į fizinius, juridinius asmenis, įvykį tiriančias institucijas;
 - 7.4.3. skirti ir samdyti vertintojus, ekspertus, advokatus ir kitus asmenis įvykio aplinkybėms tirti, atsikirtimams į pareikštus reikalavimus ir/ar ieškinius rengti arba nuostolio dydžiui nustatyti;
 - 7.4.4. teikti rekomendacijas ir reikalavimus nuostolių sumažinimui;
 - 7.4.5. atidėti sprendimo dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju / nedraudžiamuoju ir draudimo išmokos mokėjimo / nemokėjimo priėmimą:
 - a) iki Draudėjas ar kiti asmenys pateiks draudžiamąjį įvykį pagrindžiančius dokumentus;
 - b) iki Draudėjas ar kiti asmenys pateiks padarytos žalos dydį pagrindžiančius dokumentus;
 - c) iki pasibaigs ikiteisminis tyrimas, teisminis procesas, susijęs su įvykiu;
 - 7.4.6. savo sąskaita imtis ginti Draudėją nuo pretenzijų, atstovauti jo interesus, veikti jo vardu, reikalauti žalos atlyginimo iš kitų asmenų;
 - 7.4.7. visiškai ar iš dalies pripažinti Draudėjui pateiktus reikalavimus pagrįstais, dalyvauti derybose su trečiaisiais asmenimis ir/ar atlyginti jų patirtą žalą.
- 7.5. Šių taisyklių II dalies 7.4.1 - 7.4.5 . punktuose numatyti Draudiko atliekami veiksmai nereiškia, kad Draudikas pripažįsta Draudėjo atsakomybę dėl įvykio, pareigą mokėti draudimo išmoką ar jas neigia.

8. Draudimo rizikos padidėjimas

- 8.1. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:
 - 8.1.1. Draudėjo vykdomos veiklos ar tiekiamo produkto pasikeitimas;
 - 8.1.2. adresų, kuriais vykdoma apdrausta veikla, pasikeitimas;

- 8.1.3. Draudėjo eksploatuojamų, valdomų pastatų, patalpų ir/ar teritorijos, kuriuose Draudėjas vykdo apdraustą veiklą, ploto padidėjimas;
- 8.1.4. naujų tretiesiems asmenims priklausančių nekilnojamų objektų atsiradimas šalia Draudėjui priklausančių, valdomų ir/ar nuomojamų pastatų ir teritorijos;
- 8.1.5. draudimo sutartyje nurodytų statinių, patalpų, įrengimų ir teritorijos valdymo teisės perleidimas kitiems asmenims (nuoma, panauda ir kt.);
- 8.1.6. Draudėjo apyvartos iš apdraustos veiklos padidėjimas daugiau nei 20 procentų nuo planuotos draudimo sutarties sudarymo metu; Statybos darbų vykdymas Draudėjo eksploatuojamose, naudojamose patalpose arba nors ir tiesiogiai Draudėjo nenaudojamose, tačiau jam nuosavybės teise priklausančiose patalpose;
- 8.1.7. kitos aplinkybės, nurodytos Draudėjo prašyme sudaryti sutartį ar kurių Draudikas raštu teiravosi, sudarydamas draudimo sutartį.
- 8.2. Draudimo sutarties terminu, padidėjus draudimo rizikai, Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie tai pranešti Draudikui.

9. Draudimo išmoka

- 9.1. Draudimo išmoka mokama tik nustačius draudžiamąjį įvykio faktą bei draudimo išmokos dydį, laikantis taisyklėse nustatytų draudimo išmokos mokėjimo terminų.
- 9.2. Draudimo išmoką apskaičiuoja Draudikas, įvertinęs žalos dydį, draudimo sutarties sąlygas bei aplinkybes, susijusias su Draudėjo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymu.
- 9.3. Draudimo išmoka laikoma ir iš draudimo sumos išskaičiuojama:
 - 9.3.1. dėl draudžiamąjį įvykio trečiųjų asmenų patirti nuostoliai;
 - 9.3.2. su Draudiku suderintos Draudėjo patirtos, pagrįstos draudžiamąjį įvykio tyrimo (įvykio priežasčių, aplinkybių, nuostolio dydžio nustatymo), bylinėjimosi išlaidos;
 - 9.3.3. trečiojo asmens ar valstybės naudai iš Draudėjo priteistos bylinėjimosi ir teismo išlaidos, susijusios su reikalavimu dėl draudžiamąjį įvykio metu padarytos žalos atlyginimo. Šios išlaidos atlyginamos laikantis šių taisyklių II dalies 9.9 punkte įtvirtintų nuostatų;
 - 9.3.4. su Draudiku suderintos Draudėjo turėtos bylinėjimosi išlaidos, viršijančios teismo priteistą bylinėjimosi išlaidų dalį, jeigu nustatoma, kad Draudėjui dėl pareikštos pretenzijos nekyla civilinė atsakomybė ir įvykis nėra nedraudžiamasis.
- 9.4. Apskaičiuota draudimo išmoka kiekvieno draudžiamąjį įvykio atveju mažinama besąlyginės išskaitos (franšizės) suma.
- 9.5. Jeigu dėl vieno draudžiamąjį įvykio mokama draudimo išmoka dėl kelių draudimo objektų, draudimo išmoka mažinama viena didžiausia besąlygine išskaita (franšize).
- 9.6. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos nesumokėtos draudimo įmokos, kurioms draudimo išmokos mokėjimo metu yra suėjęs mokėjimo terminas.
- 9.7. Jeigu dėl draudžiamąjį įvykio išmokama visa draudimo suma, iš mokėtinus draudimo išmokos išskaičiuojamos visos nesumokėtos draudimo įmokos, neatsižvelgiant į jų mokėjimo terminus.
- 9.8. Atsižvelgdamas į žemiau įvardintų Draudėjo veiksmų (neveikimo) priežastis, pasekmes, priežastinį ryšį su draudžiamąjį įvykio atsitikimu, žalos padidėjimu, jų įtaką Draudiko galimybei nustatyti ir išsamiai iširti įvykio priežastis, aplinkybes, žalos dydį, įgyvendinti atgręžtinio reikalavimo teisę, **Draudikas turi teisę mažinti atlygintinų nuostolių sumą ar jos nemokėti:**
 - 9.8.1. jeigu Draudėjas atsisako savo reikalavimo teisės į žalą padariusį asmenį arba dėl Draudėjo ar su Draudėju susijusių asmenų veiksmų Draudikas praranda galimybę pareikšti atgręžtinį reikalavimą žalą padariusiems asmenims;
 - 9.8.2. jeigu Draudėjas be raštiško Draudiko sutikimo visiškai ar iš dalies atlygina nuostolius arba pripažįsta pareikštą reikalavimą, išskyrus atvejį, kai Draudėjo atlyginto nuostolio suma ir atsakomybės pagrindas yra besąlygiškai teisingi;
 - 9.8.3. jeigu Draudėjas, su Draudėju susiję asmenys ar trečiasis asmuo pateikia Draudikui klaidingą informaciją, nurodo tikrovės neatitinkančias aplinkybes apie įvykio aplinkybes, priežastis ir/ar žalos dydį ar kitaip bando suklaidinti Draudiką;
 - 9.8.4. jeigu Draudėjas nepranešė Draudikui apie Draudėjui žinomą įvykį šių taisyklių II dalies 7.1.5. punkte nustatyta tvarka ir terminais, išskyrus atvejus, kai savalaikis nepranešimas apie įvykį neužkerta kelio ir/ar nesudaro kliūčių Draudikui nustatyti įvykio priežastis, aplinkybes ir/ar žalos dydį;
 - 9.8.5. jeigu Draudėjas nevykdo savo pareigų pagal draudimo sutartį;
- 9.9. jeigu Draudėjas, neatsižvelgdamas į Draudiko sprendimą pripažinti įvykį draudžiamuoju, toliau siekia atmesti trečiojo asmens pretenzijas, Draudiko atsakomybė ribojama jo pripažintų pretenzijų suma, įskaitant išlaidas, susijusias su pretenzijų nagrinėjimu, ar bylinėjimosi išlaidas, susidariusias iki Draudiko sprendimo pripažinti įvykį draudžiamuoju dienos.
- 9.10. Draudikas, priimdamas sprendimą dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju/nedraudžiamuoju ar draudimo išmokos mokėjimo/nemokėjimo, turi teisę prieš trečiąjį asmenį panaudoti visus atsikirtimus, kuriuos turi prieš Draudėją. Jeigu Draudėjas per terminą nurodytą punkte 8.2 nepraneša Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą nurodytą punkte 8.1.

III dalis. Papildomos bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sąlygos

10. Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą draudėjui patikėtam turtui, draudimo sąlyga Nr. 034/1

- 10.1. Draudėjui ir Draudikui susitarus dėl šios sąlygos taikymo, draudimo objektas yra Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą, padarytą Draudėjui patikėtam turtui.
- 10.2. Jeigu draudimo liudijime nenurodoma kitaip, patikėtas turtas yra Draudėjo eksploatuojamos, išsinuotos patalpos, draudimo liudijime nurodytais adresais, kuriose vykdoma apdrausta veikla.
- 10.3. Papildomai, be numatytų šių taisyklių II dalies 3.1. punkte, nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi reikalavimai atlyginti žalą:
 - 10.3.1. padarytą ne Draudėjui priklausančiam turtui, kuris žalos atsiradimo metu yra Draudėjo išsinuotas, valdomas, naudojamas, kontroliuojamas ar esantis pas Draudėją kitu teisėtu pagrindu, jeigu jis draudimo liudijime nėra įvardintas kaip patikėtas turtas;
 - 10.3.2. padarytą naudojant savaeigės darbo mašinas bei mechanizmus, taip pat jais atliekant pakrovimo-iškrovimo darbus;
 - 10.3.3. dėl patikėto turto vagystės.
- 10.4. Bendrosios civilinės atsakomybės taisyklių II dalies 3.1.4 punktas netaikomas.
- 10.5. Kitos Bendrosios civilinės atsakomybės taisyklių II dalies sąlygos nekeičiamos.

11. Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą aplinkos užteršimu, draudimo sąlyga Nr. 034/2

- 11.1. Draudėjui ir Draudikui susitarus dėl šios sąlygos taikymo, draudimo objektas yra Draudėjo civilinė atsakomybė už aplinkos užteršimu padarytą žalą trečiojo asmens sveikatai, gyvybei ir/ar dėl trečiojo asmens materialaus turto sugadinimo, taip pat dėl oro, vandens, žemės užteršimo išvalymo, esant visoms šioms sąlygoms:
 - 11.1.1. aplinkos užteršimas nesujęs su bet kokiais lėtais, laipsniškais procesais, tęstiniais veiksmais (ar neveikimu) ar pasikartojančiais reiškiniais ir įvyko dėl staigios, netikėtos bei atsitiktinės priežasties;
 - 11.1.2. nustatyta, kad Draudėjo veiksmai (veikimas, neveikimas), lėmę aplinkos užteršimą, atlikti draudimo sutarties terminu;
 - 11.1.3. aplinkos užteršimo faktas Draudėjui ir/ar atsakingoms valstybės institucijoms tapo žinomas ir užteršimo sukeltas trečiojo asmens kūno sužalojimas arba trečiojo asmens turto sugadinimas įvyko per 72 valandas nuo užteršimo pradžios.
- 11.2. Papildomai, be numatytų šių taisyklių II dalies 3.1 punkte, nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi reikalavimai atlyginti žalą:
 - 11.2.1. atsiradusių dėl aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimo ar atsakingų institucijų (pareigūnų) nurodymų nevykdymo;
 - 11.2.2. padarytą Draudėjo įmonės teritorijoje ar Draudėjo atsakomybėje esančiai natūraliai vandens (taip pat ir gruntinio), žemės, oro, augalijos ar gyvūnijos būklei, taip pat atsiradusių dėl Draudėjo valdomo ar Draudėjo atsakomybėje esančio turto (vandens, žemės, oro, augalijos ar gyvūnijos) užteršimo išvalymo, pašalinimo, panaikinimo;
 - 11.2.3. apskaičiuotą pagal teisės aktus, priimtus įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/35/EB Dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti).
- 11.3. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklių II dalies sąlygų 3.1.8 punktas netaikomas.
- 11.4. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklių II dalies sąlygos nekeičiamos.

12. Neturtinės žalos atlyginimo draudimo sąlyga Nr. 034/3

- 12.1. Draudėjui ir Draudikui susitarus dėl šios sąlygos taikymo, draudimo objektas yra Draudėjo civilinė atsakomybė dėl padarytos neturtinės žalos, trečiojo asmens patirtos dėl sveikatos sužalojimo ar gyvybės atėmimo.
- 12.2. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklių II dalies 3.1.16 punktas netaikomas.
- 12.3. Kitos Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklių II dalies sąlygos nekeičiamos.

13. Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą atliekant statybos darbus, draudimo sąlyga Nr. 034/4

- 13.1. Draudėjui ir Draudikui susitarus dėl šios sąlygos taikymo, draudimo objektas yra Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą:
 - 13.1.1. susijusių su savaeigių darbo mašinų bei mechanizmų naudojimu, valdymu vykdant statybos darbus, kai padaryta žala nėra ir negali būti atlyginama pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį;
 - 13.1.2. atsiradusių dėl grunto suslūgimo, statinio (jo dalies) nusėdimo, grunto nuošliaužos, jeigu tai įvyko dėl Draudėjo sukeltos vibracijos vykdant statybos darbus;
 - 13.1.3. kilusių dėl sprogstamųjų ar degių medžiagų naudojimo statybos darbų atlikimui, su šios sąlygos 13.2.2 punkte įtvirtintomis išimtimis.
- 13.2. Papildomai, be numatytų šių taisyklių II dalies 3.1 punkte, **nedraudžiamaisiais įvykiais** laikomi reikalavimai atlyginti žalą:
 - 13.2.1. padarytą statybos darbų atlikimui naudojamoms, Draudėjo žinioje esančioms prekėms, medžiagoms, įrengimams, mechanizmams;
 - 13.2.2. atsiradusių dėl saugos reikalavimų nesilaikymo naudojant, saugant, transportuojant, gaminant degias ar sprogstamas medžiagas;
 - 13.2.3. kilusių dėl projektavimo klaidų arba netinkamo statybos techninės priežiūros vykdymo;
 - 13.2.4. kilusių dėl to, kad Draudėjas vykdė darbus pagal nustatyta tvarka nesuderintą ar nepatvirtintą statinio projektą arba tokio statinio projekto pakeitimus;
 - 13.2.5. kilusių dėl to, kad Draudėjas vykdė darbus nesilaikydamas patvirtinto statinio projekto ar jo pakeitimų, gamintojų specifikacijų ar nurodymų;
 - 13.2.6. susijusių su tunelių, tiltų, viadukų, užtvankų statyba;
 - 13.2.7. Draudėjui atliekant žemės kasimo darbus, žemės darbų vykdymo vietoje nepažymėjus esamų požeminių inžinerinių statinių (kabelių, vamzdžių ir bet kokių kitų požeminių įrenginių) vietų, neturint atsakingų valstybės ir/ar savivaldybės institucijų, žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių inžinerinių statinių, susisiekimo komunikacijų savininkų (naudotojų, valdytojų) raštiškų sutikimų, nevykdant jų nurodymų, jiems nepranešus ir/ar nedalyvaujant, kai to reikalauja teisės aktai;
 - 13.2.8. dėl vibracijos, sukeltos Draudėjui atliekant statybos darbus, išskyrus šios sąlygos 13.1.3. punkte numatytus atvejus;
 - 13.2.9. padarytą Draudėjui atliekant ardymo ir/ar griovimo darbus turtui, esančiam aplink griaunamą statinį mažesniu spinduliu, negu nurodytas atsakingų valstybės ir/ar savivaldybės institucijų išduotuose dokumentuose, tačiau visais atvejais mažesniu negu griauamos konstrukcijos aukštis;
 - 13.2.10. padarytą Draudėjui atliekant sprogdinimo darbus turtui, esančiam aplink sprogdinamą statinį mažesniu negu 150 metrų spinduliu;
- 13.3. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartis galioja tais atvejais (ir/ar ta apimtimi), kai dėl Draudėjo atliekamų statybos darbų nėra sudaryta Rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartis. Esant galiojančiai Rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarčiai arba esant prievolei pagal Lietuvos Respublikos įstatymus sudaryti tokią sutartį, kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju taikoma tos sutarties draudimo sumos dydžio besąlyginė išskaita, bet ne mažesnė negu minimali Rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties draudimo suma (43.400 Eur).
- 13.4. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklių II dalies 3.1.7 punktas netaikomas.
- 13.5. Kitos Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklių II dalies sąlygos nekeičiamos.